

Terugblik 2019

Cliëntenraad

UMC Utrecht

De patiënt staat voorop.

De behoefte van onze patiënten is leidend bij alles wat we doen.
De dienstverlening komt tot stand in voortdurende dialoog tussen
de professional en de patiënt.

Inleiding

Regeren is vooruitzien. Maar je kunt niet goed vooruit zien, zonder het verleden daarbij te betrekken. Daarom heeft de Cliëntenraad van het UMC Utrecht een Terugblik gemaakt op 2019. De Cliëntenraad kijkt tevreden terug op het afgelopen jaar. Er is veel gebeurd. Op het gebied van bijvoorbeeld patiëntenparticipatie (voor de Cliëntenraad uiteraard een speerpunt) zijn belangrijke stappen gezet. Ook met betrekking tot de Strategische Ontwikkelvisie Huisvesting (SOH) zijn belangrijke vorderingen gemaakt. Qua samenstelling is het voor de Cliëntenraad een turbulent jaar geweest. Op 1 januari enthousiast begonnen met drie nieuwe leden, was de Cliëntenraad qua aantal weer op orde. Twee van de drie nieuwe leden haakten in de loop van het jaar alweer af. Ook kondigde de voorzitter, Irene Bruggeman, aan in juni 2020 te stoppen met haar werk voor de Cliëntenraad. Daarmee verliezen we in 2020 een betrouwbare voorzitter, die aan de wieg heeft gestaan van de eerste Cliëntenraad van het UMC Utrecht. Zij heeft richting en invulling gegeven aan onze rol. De procedure voor een nieuwe voorzitter en nieuwe leden is inmiddels gestart. Daarmee wordt gestreefd naar leden die meer stabiliteit kunnen brengen.

Highlight Wettelijke taken

De Cliëntenraad heeft over een groot aantal voorgenomen besluiten van de Raad van Bestuur advies uitgebracht. Bij die advisering kijkt de Cliëntenraad of de belangen van de patiënt in het voorstel goed worden gewaarborgd en/of het patiëntenperspectief is meegenomen. Ons advies om Patiëntenparticipatie toe te voegen aan het advies SOH (zie nieuwbouw/verbouw) is overgenomen door de Raad van Bestuur. In het regionale samenwerkingsverband RAKU heeft patiëntenparticipatie een vaste plek gekregen.

Taak Cliëntenraad

De taak van de Cliëntenraad is wettelijk verankerd in de 'Wet medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen'. De cliëntenraad is het orgaan dat in het kader van de doelstelling van de instelling de belangen van de patiënten behartigt. De cliëntenraad is de gesprekspartner van de raad van bestuur en beschikt over adviesrecht over aangelegenheden die direct te maken hebben met de belangen van cliënten. Daarnaast heeft de cliëntenraad op verzoek van de raad van bestuur tot taak de participatie van patiënten te bevorderen binnen het UMC Utrecht en om vanuit het patiëntenperspectief de verbinding te bevorderen tussen patiëntenzorg, onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Wij leggen er altijd de nadruk op dat niet de leden van de Cliëntenraad voor de patiëntenparticipatie moeten zorg dragen binnen het UMCU. Dat moeten de zorgverleners zelf doen door de patiënt en/of patiëntenverenigingen te betrekken bij (voorgenomen) beleid. De Cliëntenraad tracht dit beleid actief te bevorderen bij de zorgverleners door geregeld te overleggen over de wijze waarop ze het patiëntenperspectief bij hun werk betrekken.

Highlight

Patiëntenparticipatie

Eigenlijk omvat patiëntenparticipatie in één woord alle activiteiten die de Cliëntenraad ontwikkelt. Maar het is vooral een verzamelnaam, waaronder heel veel initiatieven vorm worden gegeven. Een paar voorbeelden.

De Cliëntenraad is nauw betrokken bij het 'Programma patiëntenparticipatie', dat in 2019 van start is gegaan. Een programma dat niet zelf uitvoert, maar vooral probeert te coördineren, initiëren en enthousiasmeren. Leden van de Cliëntenraad bezoeken de netwerkbijeenkomsten (vier keer per jaar), het is een uitvloeisel van onze antennefunctie: oppikken van signalen die kunnen bijdragen aan verbetering van de positie van de patiënt. Tijdens de netwerkbijeenkomsten worden onderwerpen om de patiëntenparticipatie te verbeteren besproken, met patiënten, zorgverleners, studenten en leden van de programmagroep.

In overleggen waarbij leden van de Cliëntenraad aanwezig zijn, wordt doorlopend het belang van de patiënt onder de aandacht gebracht.

Ook zijn wij betrokken bij het programma: 'Samen voor de Patiënt'. Allerlei programma's en activiteiten waarbij het belang van de patiënt voorop staat, zoals de UMC-brede 'dagstarts', waarbij de leden van iedere afdeling iedere ochtend gezamenlijk aftrappen tijdens een bespreking van belangrijke items die er spelen. Dit gebeurt zowel op de verpleegafdelingen als op de 'kantoorafdelingen'. Patiëntenparticipatie is inmiddels een onderwerp dat dagelijks aandacht krijgt.

Highlight

Kwaliteit en veiligheid

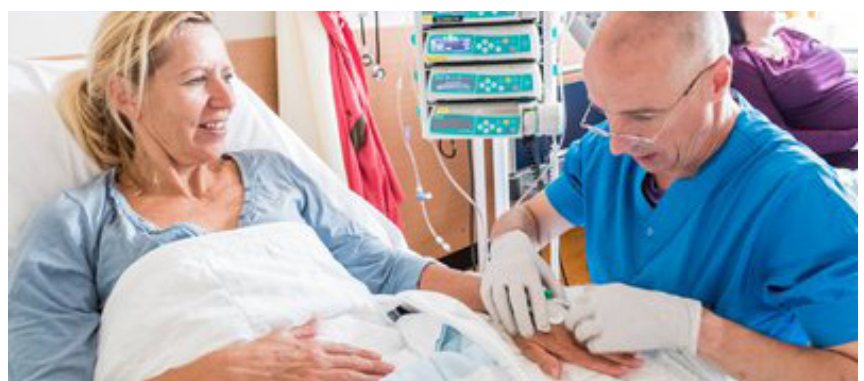
Een breed onderwerp in een ziekenhuis en van groot belang voor de patiënt. Beide begrippen zijn een absolute noodzaak om een topziekenhuis te blijven. Vanuit de Cliëntenraad worden alle activiteiten op het gebied van Kwaliteit & Veiligheid nauwlettend gevolgd. Er wordt aangesloten bij overleggen, ideeën en voorstellen worden getoetst. Samen met de afdeling Kwaliteit en Veiligheid zijn de plannen voor de toekomst doorgenomen.

Highlight

De juiste zorg op de juiste plaats

De ontwikkelingen in de gezondheidszorg gaan razend-snel. Vanzelfsprekendheden zijn lang niet meer zo vanzelfsprekend. De hele keten ligt onder een vergrootglas. Juiste Zorg op de Juiste Plek is een initiatief van partijen in de zorg en ondersteuning. Hierbij staat het dagelijks leven van mensen centraal.

Centraal staat: mensgerichte betaalbare zorg organiseren gebruikmakend van moderne middelen en mogelijkheden. Dit helpt mensen beter te leven en functioneren met hun ziekte of beperking. De Cliëntenraad volgt deze ontwikkelingen op de voet om te voorkomen dat het patiëntenbelang wordt ondergesneeuwd.

Highlight Nieuwbouw/verbouw

(Strategische Ontwikkelvisie Huisvesting)
Het UMC Utrecht staat voor een grote uitdaging. De komende tien jaar wordt het ziekenhuis grondig verbouwd. Steeds in blokken van twee jaar. Omdat tijdens de verbouwing 'de winkel gewoon openblijft', is het ook een hele logistieke operatie. Dankzij de inspanningen van de Cliëntenraad is het belang van de patiënt prominenter meegenomen in de plannen. Er is een aparte plek ingeruimd voor patiëntenparticipatie tijdens de voorbereiding en uitvoering van de plannen. Die participatie moet het komende jaar inhoud krijgen. Die is heel breed en kan gaan over alle facetten die bij zo'n ingrijpende verbouwing komen kijken, zoals bereikbaarheid, communicatie zowel in- als extern, bewegwijzering, toegankelijkheid, inrichting, aankleding, enzovoorts.

Highlight Onderwijs

De Cliëntenraad is betrokken bij het nieuwe Raamplan voor de Artsenopleiding (het landelijk document waarin de doelen van de art opleiding beschreven staan). Dankzij de inbreng van onze en andere Cliëntenraden is patiëntenparticipatie een wezenlijk onderdeel van de opleiding geworden. De Cliëntenraad zal de uitvoering van het raamplan actief volgen en beïnvloeden, om er voor te zorgen dat de dokter in spe aandacht behoudt voor de mens achter de patiënt en patiëntenparticipatie in de zorg.

Context

De ontwikkelingen in de gezondheidszorg gaan razendsnel. Het UMC Utrecht bereidt zich hierop voor en ook de Cliëntenraad denkt mee. Er zijn vijf belangrijke ontwikkelingen te benoemen:

1. Toename preventieve zorg. Door digitalisering van medische informatie neemt preventieve geneeskunde toe. Mensen nemen meer de leiding in hun eigen gezondheid.
2. Van standaard aanpak naar op maat voor de patiënt. Het Internet of Things (IoT) verbindt verschillende apparaten en systemen met elkaar en deelt op die manier informatie. Data wordt toegankelijker en doordat apparaten steeds slimmer worden, kan met de verkregen data de zorg worden toegespitst op het individu.
3. Artificial intelligence en robotisering. Robots en slimme apparaten worden ingezet om zorgtaken op zich te nemen. Een bekend voorbeeld is een operatierobot waarmee de chirurg de operatie uitvoert. Ook zal in de toekomst de zorgrobot -wellicht- meer worden ingezet ten behoeve van sociale interactie met patiënten. Met de tijdsbesparing die automatisering oplevert, kunnen zorgprofessionals meer aandacht geven aan zorgkwaliteit en aan de wensen van de patiënt.
4. Verschuiving van rol. De patiënt zelf heeft toegang tot veel informatie en daarmee ook kennis. De relatie met de zorgprofessional krijgt daarmee een andere betekenis, met meer gelijkwaardigheid.
5. Meer en betere toegang tot gegevens. Wanneer data beter beschikbaar, uitgebreider en persoonlijker worden, zal dit van grote invloed zijn op de manier waarop diagnoses gesteld worden en patiënten worden behandeld.

Cijfers

Aantal vergaderingen Cliëntenraad:	12
Aantal adviezen aan Raad van Bestuur:	9
Aantal UMC Utrecht presentaties tijdens vergaderingen:	9

Cijfers

Leden Cliëntenraad vertegenwoordigd bij bijeenkomsten	15
Leden Cliëntenraad aanwezig bij bijeenkomsten:	16
Aantal reguliere contacten leden Cliëntenraad	17
Leden Cliëntenraad betrokken bij aanpassen stukken	10

Adviezen gegeven over:

Strategische Ontwikkelvisie Huisvesting
Toetsing leden oordeelcommissie aan profiel
Jaarrekening 2018
Begroting 2020
Veranderplan Divisie Beeld en Oncologie
Benoeming voorzitter Oordeelcommissie
Samenwerkingsovereenkomst St. Antonius Ziekenhuis radiotherapie satelliet
Raamovereenkomst samenwerking Maxima Medisch Centrum en UMC Utrecht
Benoeming decaan/vicevoorzitter RvB

Betrokken bij o.a.:

Project medicatie in eigen beheer
SOH
Project Count
Input Kaderbrief
Overgang BOPZ naar Wvggz
Patiëntenportaal
Coördinerend Team Waardegedreven Zorg
Profielschets Raad van Toezicht
Patiëntenparticipatie in samenwerkingsverbanden
Zorgkaart Nederland opvolging

Samenstelling

Irene Bruggeman

voorzitter

Maarten Imkamp

vicevoorzitter

Ties Obers

Ruud Reijnders

Jolanda Keijsers

Mendel Robbers

Joop de Jager (vanaf 1/1/2019)

Vera Michielsen (vanaf 1/1/2019)

Jojanneke Nijhuis (vanaf 1/1/2019)

Liesbeth Rensen

ambtelijk secretaris

Yvonne van Westerlaak

secretaresse

